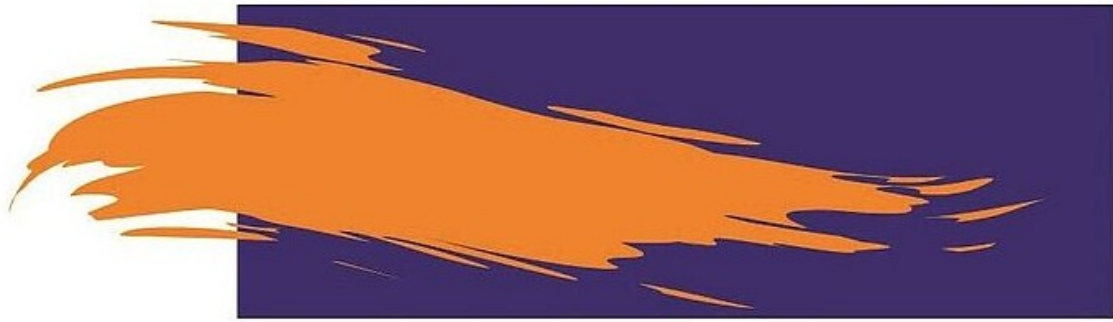

Ondersteuning gemeenteraad Bergen NH 2023

Fractieondersteuning en ambtelijke bijstand

g e m e e n t e **B E R G E N**

Voorwoord

Het leek de griffie zinvol de besteding en de verantwoording van de fractievergoeding van de gemeenteraad onder de loep te nemen. Het huidige toetsingskader zoals vastgelegd in artikel 2 van de verordening op de fractieondersteuning biedt niet voor iedereen voldoende helderheid. Tevens is de toetsing van de verantwoording niet helder en transparant vastgelegd.

Er is gekeken in de historie en de wettelijke regelingen en hierdoor is meer inzicht gekregen in het onderwerp. Vervolgens is getracht een duidelijke omschrijving over de besteding van de fractievergoeding te formuleren en een alternatief uit te werken ten aanzien van de toetsing van de verantwoording. Dit is verwerkt in een concept Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2023. Hiermee wordt een inzichtelijkere en transparantere ondersteuning beoogd.

1. [Inleiding](#)

De gemeenteraad heeft recht op ondersteuning. Deze ondersteuning van de fracties van de gemeenteraad is wettelijk vastgelegd. De regels rondom deze ondersteuning zijn ruim interpreteerbaar.

In 2002 is het dualisme ingevoerd voor het lokaal bestuur door middel van de Wet dualisering gemeentebestuur. Het belangrijkste doel was herstel van de positie van de gemeenteraad als lokaal politiek orgaan, herstel van de volksvertegenwoordigende functie van de raad en herkenbaarheid van het bestuur ten aanzien van de burger. Waarbij er een duidelijke scheiding ontstond tussen de uitvoerende macht van het bestuur en de controlerende en kaderstellende rol van de raad. De raad werd vanaf die tijd niet meer bijgestaan door de gemeentesecretaris, maar door de griffier voor secretariële, procesmatige en inhoudelijke ondersteuning.

Na de invoering van het dualisme kreeg de raad wettelijke recht op ondersteuning bij de uitoefening van zijn taak.

Artikel 33 Gemeentewet regelt dat de raad en elke van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand en de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (lees fracties) hebben recht op ondersteuning. Gemeenten moeten een 'verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning' vaststellen. Dit moet bijdragen aan een gelijke informatievoorziening voor alle fracties.

1.2 [Financiële bijdrage](#)

De raad verstrekt zelf de financiële bijdrage voor de financiële ondersteuning en is hier volledig vrij in. De raad bepaalt dus zelf de hoogte van de financiële ondersteuning. De financiële bijdrage verschilt per gemeente. Het gemiddelde budget in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners (dat betreft vier van de vijf Nederlandse gemeenten) is €1.412 per fractie.

Niet elke gemeente heeft een financiële ondersteuning. Eén op de vijf gemeenteraden stelt helemaal geen budget beschikbaar voor fractieondersteuning.

In Bergen hebben de fracties recht op een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie. De raad stelt hiervoor jaarlijks een budget beschikbaar. Van het budget wordt 50% verdeeld over de fracties, waarbij elke fractie een evenredig deel ontvangt. De andere 50% van het budget wordt over de fracties verdeeld naar rato van het aantal raadszetels dat elke fractie heeft.

De verdeelsleutel is als volgt:

- 50% wordt evenredig verdeeld over de fracties:

Algemeen deel is 50% van 20.000 = 10.000

10.000: 8 (fracties) = 1.250 per fractie

- 50% wordt over de fracties verdeeld over de fracties naar rato van het aantal raadszetels dat elke fractie heeft.

Ledendeel is 50% van 20.000 = 10.000

10.000 : 21 (raadsleden) = 476,19

FRACTIE	ALG. deel budget	Aantal leden	Ledendeel	Normale verdeling 2023
1. Kies Lokaal	1250	4 x 476,19	1904,76	3154,76
2. GL	1250	3 x 476,19	1428,57	2678,57
3. VVD	1250	3 x 476,19	1428,57	2678,57
4. CDA	1250	3 x 476,19	1428,57	2678,57
5. D66	1250	2 x 476,19	952,38	2202,38
6. PvdA	1250	1 x 476,19	476,19	1726,19
7. Ons Dorp	1250	4 x 476,19	1904,76	3154,76
8. Fractie Bruin	1250	1 x 476,19	476,19	1726,19

1.3 [Besteding fractievergoeding in Bergen](#)

Jaarlijks beschikken de fracties over een budget ten behoeve van de fractieondersteuning. Uit het budget kunnen onkosten worden vergoed die de fractie maakt met het oog op het versterken van zijn volksvertegenwoordigende, controlerende en kaderstellende taak.

De uitgaven die worden gedaan uit de fractieondersteuning zijn gehouden aan wetgeving en regelingen. Dit zijn onder andere de Gemeentewet, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers, Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Bergen en de verordening op de fractieondersteuning.

De algemene regels hieruit zijn:

1. Uitgaven zijn ter ondersteuning van de volksvertegenwoordigende, controlerende en/of kaderstellende rol van de fractie
2. Uitgaven die vallen onder de persoonlijke onkostenvergoeding of vanuit de gemeente, mogen niet uit het fractiebudget worden betaald
3. Raads- en commissieleden hebben naast hun persoonlijke vergoeding geen andere inkomsten ten laste van de gemeente ten behoeve van hun werk als raads- of commissielid
4. Betalingen aan politieke partijen zijn niet toegestaan.

In Bergen zijn de voorwaarden voor de besteding van het fractiebudget specifiek geregeld in artikel 2 Verordening op de fractieondersteuning. Hierin is het volgende geformuleerd met betrekking tot de besteding van de vergoeding:

1. Fracties besteden de bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken.
2. De bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
 - a. uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen;
 - b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
 - c. giften;
 - d. uitgaven welke dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen.
 - e. opleidingen voor raads- en commissieleden.

De fractievergoeding is dus een financiële bijdrage die tegemoet komt in de kosten voor het functioneren van de fractie. De hoofdregel is dat de fractievergoeding bedoeld is voor uitgaven om het functioneren van de fractie te versterken en niet de politieke partij of individuele fractieleden.

In Bergen is veel onduidelijkheid over de besteding van de fractievergoeding. Het bovenstaande is breed geformuleerd en is niet toegespitst op specifieke kostenposten. In de nieuwe verordening wordt een duidelijke opsomming gegeven waar de ondersteuning wel en niet mag worden besteed.

1.4 [Huidige verantwoording besteding fractievergoeding](#)

De verantwoordelijkheid van de besteding van de fractieverantwoording is in de verordening van Bergen belegd bij het presidium en de griffier.

De griffier beheert de bedragen per fractie en stelt elk gedeclareerd bedrag betaalbaar. In het eerste kwartaal van het jaar rapporteert de griffier aan het presidium over de bestedingen van de bijdragen in het voorgaande kalenderjaar.

Hierin wordt per fractie de uitgaven, de wijzigingen van de reserve en de resterende reserve vermeld.

Bij twijfel wordt het gedeclareerde bedrag voorgelegd aan de raad. Hierdoor legt de griffier ieder jaar rond april verantwoording af aan de raad.

2 Voorstel

Goede ondersteuning van de gemeenteraad is in het belang van het goed functioneren van decentrale volksvertegenwoordiging. Het draagt bij aan goed decentraal (openbaar) bestuur. Inwoners van Bergen hebben baat bij goed bestuur. De financiële ondersteuning levert hier een belangrijke bijdrage aan. Er wordt op deze manier een waarborg gesteld voor een gelijkwaardige informatievoorziening ten aanzien van de fracties.

In het huidige systeem is er sprake van een brede interpretatie met betrekking tot de besteding van de financiële ondersteuning. De huidige werkwijze met betrekking tot de verantwoording van de besteding sluit niet goed aan bij de huidige tijdsgeschiedenis waarbij verantwoording afleggen en transparant handelen steeds belangrijker wordt voor politici. Door de voorgestelde aanpassingen in de verordening wordt het een openbaar en transparant proces wat beter aansluit bij de tijdsgeschiedenis en minder risico op onrechtmatigheid met zich mee brengt.

De huidige verordeningen recht op de fractieondersteuning en ambtelijke bijstand zijn vastgesteld in 2008. Het advies aan het presidium is om de verordening op de fractievergoeding te actualiseren. Voorgesteld wordt om de verordening op de fractievergoeding aan te passen naar de modelverordening van de VNG. Hierbij wordt u voorgesteld een duidelijke omschrijving op te nemen over de besteding van de fractievergoeding en de verantwoording op de besteding anders te beleggen. Ook wordt voorgesteld de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning samen te voegen. Dit is conform de modelverordening van de VNG en maakt in een oogopslag de ondersteuning op basis van artikel 33 Gemeentewet inzichtelijk. Het deel van de verordening dat ziet op ambtelijke bijstand is ongewijzigd ten opzichte van de verordening op de ambtelijke bijstand.

In de bijlagen vindt u het concept raadsbesluit, concept raadsvoorstel en het voorbeeldformulier fractieverantwoording.